

Dienstorder MOW/MIN/2018/02

Aan alle personeelsleden van het Departement
Mobiliteit en Openbare Werken, het Agentschap
Wegen en Verkeer en het Agentschap Maritieme
Dienstverlening en Kust

Afdeling Algemene Technische Ondersteuning
Contactpersoon: Bart Gheysens
Koning Albert II-laan 20 – 1000 Brussel
T 02 553 72 00
bart.gheysens@mow.vlaanderen.be

17 juli 2018

Betreft: Dienstorder types tijdsbesteding

Trefwoorden: Dienstorder – overheidsopdrachten – types tijdsbesteding – eDelta

1. Inleiding.

Tijdens de uitvoering van de opdracht kunnen zich verschillende situaties voordoen waarbij niet gewerkt wordt. In dergelijke gevallen stelt zich de vraag wat de impact is op de contractueel bepaalde uitvoeringstermijn. In eDelta wordt een onderscheid gemaakt tussen vier vormen van tijdsbesteding¹ die al dan niet een impact hebben op de uitvoeringstermijn met name het verlet, het weerverlet, de schorsing van de opdracht met recht op schadevergoeding en de schorsing van de opdracht zonder recht op schadevergoeding. De bedoeling van deze dienstorder is de verschillen tussen deze vier vormen van “tijdsbesteding” te verduidelijken.

Gelet op enerzijds de meerduidige betekenis van de schorsing en anderzijds de samenhang tussen het verlet en het weerverlet zullen deze begrippen elk in een apart hoofdstuk worden behandeld.

2. Schorsing.

Het formele onderscheid in de artikelen 55 en 89 KB AUR 2013 tussen de verschillende types tijdsbesteding ‘schorsing’ en ‘onderbreking’ werd door het wijzigingsbesluit van 22 juni 2017 opgeheven.

Heden is er met betrekking tot de schorsingsregeling enkel nog sprake van artikel 38/12 KB AUR 2017 dat kadert binnen de regeling inzake wijzigingen aan de opdracht. Deze bepaling heeft betrekking op de schorsing van de opdracht op bevel van de aanbesteder en het recht op schadevergoeding of termijnsverlenging voor de opdrachtnemer in dit verband. Het betreft een samenvoeging van de vroegere artikelen 55 en 89 KB AUR 2013.

¹ In eDelta kunnen ook verlofperiodes worden aangegeven. Dit (vijfde) type van “tijdsbesteding” levert doorgaans weinig problemen op en komt in de dienstorder slechts zijdelings aan bod (zie infra, voetnoot 3).

Aangezien het onderscheid tussen schorsing (niet louter te wijten aan een externe omstandigheid) en onderbreking (te wijten aan een externe omstandigheid waaraan de aanbesteder volledig vreemd is), niet makkelijk valt te maken, is er thans alleen nog sprake van “schorsing”.²

Hoewel er aldus formeel gezien geen sprake meer is van ‘onderbreking’, betekent dit echter niet dat het onderscheid tussen een schorsing die minstens ten dele aan de aanbesteder te wijten is (schorsing o.g.v. artikel 38/12, §1 KB AUR 2017) en een ‘onderbreking’ ten gevolge van externe omstandigheden waaraan de aanbesteder vreemd is (schorsing o.g.v. artikel 38/12, §2 KB AUR 2017), verdwenen is.

Het belang van het onderscheid tussen de twee types schorsing mag niet worden onderschat, aangezien de rechten van de opdrachtnemer bij een schorsing ex artikel 38/12, §1 KB AUR 2017 veel ruimer zijn dan bij een schorsing ex artikel 38/12, §2 KB AUR 2017 (d.i. de vroegere ‘onderbreking’). Waar de opdrachtnemer in het eerste geval een recht zal kunnen laten gelden op een integrale schadevergoeding, inclusief een eventuele termijnsverlenging, heeft de opdrachtnemer in het laatste geval in principe enkel recht op een termijnsverlenging³.

In geval de opdrachtnemer zich op de schorsingsregeling wenst te beroepen, dient hij de indieningsvoorwaarden van artikel 38/14, 38/15⁴ en 38/16 KB AUR 2017 na te leven.⁵ Hij dient dus enerzijds de ingeroepen feiten en omstandigheden te melden waarop hij zich baseert en anderzijds een becijferde rechtvaardiging van zijn verzoek over te maken aan de aanbesteder binnen de gestelde termijnen.

Voor de opdrachten die vanaf 30 juni 2017 worden bekendgemaakt of hadden moeten worden bekendgemaakt, alsook voor de opdrachten waarvoor, bij ontstentenis van een verplichting tot voorafgaande bekendmaking, vanaf die datum wordt uitgenodigd tot het indienen van een offerte⁶,

² Zie Verslag aan de Koning bij het Koninklijk Besluit van 22 juni 2017 tot wijziging van het koninklijk besluit van 14 januari 2013 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten en van de concessies voor openbare werken en tot bepaling van de datum van inwerkingtreding van de wet van 16 februari 2017 tot wijziging van de wet van 17 juni 2013 betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten, *BS* 27 juni 2017, 68333

³ Uiteraard voor zover de respectievelijke toepassingsvoorwaarden vervuld zijn, zie punt 2.1.1 en punt 2.2.1.

⁴ Hoewel artikel 38/12 KB AUR 2017 niet expliciet werd vermeld in artikel 38/15 KB AUR 2017, wordt in het derde lid van het voormelde artikel 38/12 KB AUR 2017 gesteld dat de opdrachtnemer de invloed op het verdere verloop en de kostprijs van de opdracht ook moet meedelen in geval van **schriftelijke bevelen** van de aanbesteder. Aangezien een schorsingsbevel als een dergelijk “schriftelijk bevel” kan worden aanzien, wordt in de rechtsleer gesteld dat de melding van de invloed aldus ook van toepassing is bij een schorsing van de opdracht (zie o.a. A. DELVAUX e.a., *Praktische commentaar bij de reglementering van de overheidsopdrachten*, deel 2, Brussel, Confederatie Bouw, 2016, 384-385 en C. DE KONINCK en P. FLAMEY, *De uitvoering van overheidsopdrachten – artikelsgewijze commentaar van het koninklijk besluit van 14 januari 2013 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten en van de concessies voor openbare werken*, Mechelen, Wolters Kluwer, 2014, 250-251).

⁵ Zie Verslag aan de Koning bij het Koninklijk Besluit van 22 juni 2017, *BS* 27 juni 2017, 68333.

⁶ Zie Mededeling betreffende de inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 22 juni 2017 tot wijziging van

zal er rekening moeten worden gehouden met de voorschriften zoals bepaald in artikel 38/12 KB AUR 2017. Ondanks de wil van de wetgever om het onderscheid tussen schorsing en onderbreking op te heffen, dient thans te worden vastgesteld dat het begrip schorsing een meerduidige betekenis heeft gekregen. Een correcte toepassing van artikel 38/12 KB AUR 2017 noopt tot enige duiding; deze dienstorder heeft dan ook de bedoeling hierin klaarheid te scheppen.

2.1 Schorsingen met recht op schadevergoeding (artikel 38/12, §1 KB AUR 2017).

2.1.1 Toepassingsgevallen.

Er mag enkel een schorsingsbevel op grond van artikel 38/12, §1 KB AUR 2017 worden gegeven wanneer de oorzaak van de schorsing minstens ten dele aan de aanbesteder te wijten is. Met andere woorden, de noodzaak om de opdracht te schorsen mag **niet louter te wijten zijn aan externe omstandigheden** zoals extreme weersomstandigheden.

Een aantal voorbeelden van situaties die voor het geven van een schorsingsbevel in aanmerking komen:

- coördinatieproblemen tussen verschillende werven (bijv. niet tijdige grondaanvoer van de ene werf naar de andere werf van dezelfde aanbesteder) in zoverre de aanbesteder zelf instaat voor de coördinatie;
- het niet beschikbaar zijn van één of meerdere terreinen op de werf (bijv. door problemen met onteigeningen of verwervingen);
- niet beschikbaar zijn van een geldige omgevingsvergunning of elke andere vergunning die noodzakelijk is voor de uitvoering van de opdracht (tenzij het een vergunning betreft die eigen is aan de door de opdrachtnemer zelf gekozen uitvoeringswijze);
- in het bestek opgenomen uitvoeringsmodaliteit of uitvoeringswijze die niet blijkt te voldoen zodat een nieuwe studie nodig is.

De aanbesteder mag niet tot schorsing besluiten omwille van een oorzaak die terug te brengen is tot de fout van de opdrachtnemer zelf dan wel tot een vreemde oorzaak. Er moet daarbij worden over gewaakt dat in desbetreffend geval niet wordt ingegaan op het verzoek van de opdrachtnemer om te bevelen de uitvoering van de aanneming te schorsen op grond van artikel 38/12, §1 KB AUR 2017 waardoor automatisch de schadevergoedingsregeling in werking zou treden.

2.1.2 Toepassingsmodaliteiten.

Indien de opdracht wordt geschorst op grond van artikel 38/12, §1, KB AUR 2017, heeft de opdrachtnemer in principe recht op een integrale schadevergoeding, althans indien de schorsing voldoet aan volgende cumulatieve voorwaarden:

- de aanbesteder heeft het bevel gegeven.
- de totale duur van de schorsingen overschrijdt 1/20e van de uitvoeringstermijn en 10 werkdagen of 15 kalenderdagen naargelang het type uitvoeringstermijn. Indien de opdracht meerdere malen wordt geschorst, moeten de verschillende schorsingsperiodes samen worden bekeken. Het kan immers niet de bedoeling zijn een soort van “saucissonering” toe te passen en één lange schorsingsperiode in meerdere kleine periodes op te delen om zo aan de vergoedingsplicht voorzien in artikel 38/12, §1 KB AUR 2017 te ontsnappen.
- de schorsingen mogen niet het gevolg zijn van ongunstige weersomstandigheden of van andere omstandigheden waaraan de aanbesteder vreemd is waardoor de opdracht, naar oordeel van de aanbesteder, niet zonder bezwaar op dat ogenblik kan worden verdergezet.⁷ Indien de schorsing zijn oorzaak vindt in ongunstige weersomstandigheden of in een andere vreemde oorzaak waarvan de aanbesteder van oordeel is dat de opdracht niet zonder bezwaar kan worden verdergezet, is er dus geen enkel recht op schadevergoeding ook al voldoet de schorsing aan de voorgeschreven minimumduur. In dergelijk geval kan de opdrachtnemer mogelijk wel beroep doen op artikel 38/9 KB AUR 2017, met name wanneer de opdrachtnemer kan bewijzen dat de ongunstige weersomstandigheden of de vreemde oorzaak tot een zeer belangrijk nadeel hebben geleid.
- de schorsingen moeten plaatsvinden binnen de contractuele uitvoeringstermijn.

Bij een raamovereenkomst (soms ook “bestellingsopdracht” genoemd) is een schorsing enkel mogelijk voor de uitvoeringstermijn van de concrete bestellingen en niet voor de looptijd van de raamovereenkomst. Een schorsing van een concrete bestelling heeft verder ook geen impact op de looptijd van de raamovereenkomst. Met andere woorden, de periode waarin er bestellingen kunnen worden geplaatst, schuift niet op door de schorsing van één van de concrete bestellingen.

Met betrekking tot het schorsingsregime ex artikel 38/12, §1 KB AUR 2017 dienen de opdrachtdocumenten in principe te voorzien in een wijzigingsclausule in voormelde zin. Desalniettemin bepaalt artikel 38/12, §1, 2de lid KB AUR 2017 dat indien de opdrachtdocumenten geen herzieningsclausule bevatten zoals bedoeld in het eerste lid, de regeling vervat in het voormelde lid geacht wordt van rechtswege van toepassing te zijn. Met andere woorden, de opdrachtnemer zal bij een schorsing ex artikel 38/12, §1 KB AUR 2017 nog steeds aanspraak kunnen maken op een integrale schadevergoeding, zelfs al werd hieromtrent geen contractuele clausule voorzien in het bestek.

⁷ Voor een nadere uitleg inzake de “omstandigheden waaraan de aanbesteder vreemd is”, zie de bespreking onder punt 2.2.1.2 van deze dienstorder.

Van de schorsings- en bijhorende schadevergoedingsregeling *ex* artikel 38/12, §1 KB AUR 2017 kan niet op basis van artikel 9 KB AUR 2017 worden afgeweken.⁸ In de opdrachtdocumenten kan aldus niet worden bepaald dat de opdrachtnemer geen recht op schadevergoeding kan doen gelden in geval van schorsingen andere dan voorzien o.g.v. artikel 38/12, §2 KB AUR 2017 (*zie infra*).

2.2 Schorsingen zonder recht op schadevergoeding (artikel 38/12, §2 KB AUR 2017).

2.2.1 Toepassingsgevallen.

2.2.1.1 Contractuele wijzigingsclausules

Voor zover de opdrachtdocumenten effectief in een in artikel 38/12, §2 KB AUR 2017 bedoelde herzieningsclausule voorzien, kan de aanbesteder zich het recht voorbehouden om de uitvoering van de opdracht binnen de perken van de wijzigingsclausule te schorsen gedurende die omschreven periode waarvan de aanbesteder van oordeel is dat de opdracht op dat ogenblik niet zonder bezwaar kan worden uitgevoerd.

Een aantal voorbeelden van situaties die in dergelijke wijzigingsclausule kunnen voorkomen:

- het verbod om bepaalde werkzaamheden in een natuurreserveaat uit te voeren tijdens het broedseizoen;
- de onderbreking van een MER-studie tijdens het onderzoek door de dienst MER;
- het verbod om zandsuppleties uit te voeren tijdens het toeristisch hoogseizoen dat loopt van 1 juli tot 31 augustus;
- het verbod om, bij de uitvoering van wegenwerken, een toplaag in asfalt aan te leggen tussen 1 december en 1 maart.

Let wel, het gaat hier steeds om een mogelijkheid tot schorsing. Er moet enkel een bevel tot schorsing worden gegeven voor omstandigheden die in de wijzigingsclausule zijn omschreven en die tot gevolg hebben dat de uitvoering van de opdracht niet zonder bezwaar kan worden verdergezet. Hoewel het hier niet om een afwijking van de AUR gaat, moeten ook de in de wijzigingsclausule aangegeven periodes van onderbreking zonder recht op schadevergoeding tot een minimum worden beperkt.

Indien de opdracht op grond van dergelijke herzieningsclausule wordt geschorst, kan de opdrachtnemer geen beroep doen op artikel 38/12, §1 KB AUR 2017 om enige vorm van de schadevergoeding te verkrijgen. Met andere woorden, bij een geldig gegeven schorsing op grond van

⁸ Tenzij het gaat om opdrachten bedoeld in artikel 9, §4, 3de lid KB AUR 2017, de zgn. DBF(M)-contracten. In voorkomend geval kan er wel worden afgeweken voor zover deze afwijking verantwoord en noodzakelijk is en uitdrukkelijk vooraan in het bestek wordt vermeld. Voor deze afwijking is geen formele motivering vereist.

artikel 38/12, §2 KB AUR 2017 kan de opdrachtnemer niet via artikel 38/12, §1 KB AUR 2017 alsnog proberen een schadevergoeding te verkrijgen.

Waar deze schorsingsgrond in de vorige regelgeving ondergebracht werd in het hoofdstuk met specifieke bepalingen voor opdrachten voor werken, is nu voorzien dat deze regeling toepassing kan vinden voor opdrachten van zowel werken als leveringen en diensten voor zover er werd voorzien in een geldige herzieningsclausule in de opdrachtdocumenten. Er dient te worden onderstreept dat in artikel 38./12, §2 KB AUR 2017 niet voorzien werd in een terugvaloptie zoals wel het geval is voor de schorsing ex artikel 38/12, §1 KB AUR 2017.

2.2.1.2 Omstandigheden waaraan de aanbesteder vreemd is maar waarvan hij van oordeel is dat de uitvoering van de opdracht niet kan worden verdergezet

In de praktijk kan het vaak voorkomen dat er zich nog situaties voordoen waarvan de aanbesteder van oordeel is dat de uitvoering van de opdracht niet kan worden verdergezet en die niet specifiek in de wijzigingsclausules zijn bepaald. Wanneer men in dat geval de uitvoering van de opdracht zou willen schorsen, zou men in principe aan de regeling in artikel 38/12, §1 KB AUR 2017 onderhevig zijn en dient er aldus in principe een integrale schadevergoeding te worden toegekend aan de opdrachtnemer.

De aanbesteder dient in voorkomend geval voldoende aandacht te schenken aan de voorwaarde uit artikel 38/12, §1, 2° KB AUR 2017 waarin werd bepaald dat de opdrachtnemer geen aanspraak kan maken op een schadevergoeding wanneer de schorsing het gevolg is van (1) ongunstige weersomstandigheden. Deze toepassingsvoorwaarde werd bovendien uitgebreid tot (2) iedere omstandigheid waaraan de aanbesteder vreemd is.⁹

De aanbesteder zal er dus steeds op dienen toe te zien dat de toepassingsvoorwaarde in artikel 38/12, §1, 2° KB AUR 2017 strikt wordt nageleefd. Er wordt aangeraden om in voorkomend geval de precieze omstandigheid die aanleiding geeft tot een schorsing en die niet op voorhand in de wijzigingsclausule werd voorzien, expliciet te vermelden in het schorsingsbevel als een omstandigheid waaraan de aanbesteder vreemd is. Er dient tevens afdoende te worden gemotiveerd waarom de aanbesteder in het voorliggende geval van oordeel is dat de uitvoering van de opdracht niet kan worden verdergezet.

Een aantal voorbeelden van situaties die een omstandigheid kunnen zijn waaraan de aanbesteder vreemd is:

- de schorsing of nietigverklaring van een omgevingsvergunning of andere vergunning;
- de laattijdige of verkeerde verplaatsing van nutsleidingen ondanks een geldig en tijdig gegeven verplaatsingsbevel;

⁹ Zie Koninklijk Besluit van 15 april 2018 tot wijziging van meerdere koninklijke besluiten op het vlak van overheidsopdrachten en concessies en tot aanpassing van een drempel in de wet van 17 juni 2013 betreffende de motivering, de informatie en de rechtsmiddelen inzake overheidsopdrachten, bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten en concessies, BS 18 april 2018, 34172.

- het aantreffen van een niet gerepertorieerde nutsleiding op de werf;
- onvoorzienbare vondsten op de werf (bijv. archeologische vondst, munitie...);
- onvoorzienbare andere grondinluitsels (bijv. oude funderingen, kaaimuurresten...) waarvan de aanwezigheid niet vooraf kon blijken uit bodemonderzoek;
- de ontdekking van een onvoorzienbare vervuiling tijdens de uitvoering: een stort (dient afgevoerd te worden alvorens men verder kan werken) of bodemverontreiniging (waarbij onderzoek en sanering nodig is);
- een afwijkende grondbalans of onvoorzienbare grondsoorten in de bodem;
- onvoorzienbare ernstige tekortkomingen aan bestaande constructie(s);
- onvoorzienbare omstandigheden in het algemeen (bijv. calamiteit, natuurramp, staking...).

2.2.2 Toepassingsmodaliteiten.

Indien de opdracht wordt geschorst op grond van een herzieningsclausule ex artikel 38/12, §2, AUR 2017, heeft de opdrachtnemer in principe recht op een verlenging van de uitvoeringstermijn ten belope van de vertraging die door de schorsing wordt veroorzaakt, doch dit enkel indien de schorsing voldoet aan volgende cumulatieve voorwaarden:

- een herzieningsclausule die voldoet aan de voorwaarden van artikel 38 KB AUR 2017¹⁰ werd opgenomen in de opdrachtdocumenten (2.2.1.1) of, bij gebrek aan dergelijke clausule, een omstandigheid waaraan de aanbesteder vreemd is maar waarvan hij van oordeel is dat de uitvoering van de opdracht niet kan worden verdergezet (2.2.1.2).
- de aanbesteder heeft het bevel gegeven.
- de schorsing moet plaatsvinden tijdens de contractuele uitvoeringstermijn. Indien de schorsing plaatsvindt wanneer de contractuele termijn verstreken is, is er met andere woorden geen sprake van een termijnsverlenging en lopen de vertragingsboetes verder. De opdrachtnemer heeft desnoods wel de mogelijkheid om, op grond van artikel 50 KB AUR 2017, een verzoek tot teruggave van de boete in te dienen.

Bij een raamovereenkomst (soms ook “bestellingsopdracht” genoemd) is ook dit type schorsing enkel mogelijk voor de uitvoeringstermijn van de concrete bestellingen en niet voor de looptijd van de raamovereenkomst. Een schorsing van een concrete bestelling heeft verder ook geen impact op de looptijd van de raamovereenkomst. Met andere woorden, de periode waarin er bestellingen kunnen worden geplaatst, schuift niet op door de schorsing van één van de concrete bestellingen.

¹⁰ De clausule dient duidelijk, nauwkeurig en ondubbelzinnig te zijn verwoord in de opdrachtdocumenten en de clausule dient het toepassingsgebied en de aard van de wijziging alsmede de voorwaarden waaronder deze kunnen worden gebruikt, te omschrijven.

Naast een verlenging van de uitvoeringstermijn heeft de opdrachtnemer in principe geen recht op een andere vorm van schadevergoeding, tenzij de opdrachtnemer beroep kan doen op één van de andere hypotheses uit de regeling inzake de klachten en verzoeken. Zo is het niet uitgesloten dat de opdrachtnemer, die met dit type schorsing wordt geconfronteerd, op grond van een zeer belangrijk nadeel een claim indient (cfr. artikel 38/9 KB AUR 2017) of aantoont dat de schorsing, die de aanbesteder heeft gekwalificeerd als een omstandigheid waaraan zij vreemd is, in werkelijkheid een aan de aanbesteder toerekenbare nalatigheid, vertraging of feit uitmaakt (cfr. artikel 38/11 KB AUR 2017).

3. Verlet vs. weerverlet¹¹.

Bij opdrachten voor werken moet de uitvoeringstermijn van de opdracht in principe in werkdagen worden uitgedrukt. Slechts indien er economische redenen kunnen worden aangevoerd, mag de aanbesteder van kalenderdagen gebruik maken dan wel de uitvoeringstermijn uitdrukken van de ene datum naar de andere datum of tegen een bepaalde einddatum (cfr. artikel 76 KB AUR 2017). Bij opdrachten voor leveringen en diensten heeft de aanbesteder echter de vrije keuze tussen een uitvoeringstermijn in werkdagen of kalenderdagen (cfr. artikel 116 en 147 KB AUR 2017).

De definitie wat precies onder het begrip “werkdag” moet worden verstaan, verschilt afhankelijk van het type opdracht. Eén van de meest markante verschillen tussen opdrachten voor werken enerzijds en opdrachten voor leveringen en diensten anderzijds heeft betrekking op het zogenaamde weerverlet (zie infra punt 3.1).

Indien de contractuele uitvoeringstermijn in kalenderdagen, -maanden of -jaren, of van de ene datum tot de andere of tegen een bepaalde einddatum is uitgedrukt, worden alle dagen¹² zonder onderscheid meegeteld bij het berekenen van de (maximale) uitvoeringstermijn. Met andere woorden, bij een opdracht die niet in werkdagen is uitgedrukt, heeft een onderscheid tussen verlet en weerverlet geen toegevoegde waarde aangezien noch verlet noch weerverlet tot het opschuiven van de einddatum kunnen leiden. Bij een opdracht waar niet met werkdagen wordt gewerkt, kan het wel nuttig zijn in het dagboek der werken, werfverslagen of op een andere manier elke vorm van verlet bij te houden in functie van een eventuele discussie over de teruggave van de boetes (cfr. artikel 50 KB AUR 2017).

¹¹ In deze dienstorder wordt niet uitdrukkelijk ingegaan op de term “verlof”. Kort samengevat kan worden wel gesteld dat indien de uitvoeringstermijn in werkdagen is uitgedrukt, en dit ongeacht het type opdracht (werken, leveringen of diensten), “de betaalde jaarlijkse vakantiedagen en inhaalrustdagen die via een KB of een bij KB goedgekeurde cao zijn bepaald” niet worden meegeteld als werkdag. Met andere woorden, indien in eDelta verlof wordt ingevuld, schuift de contractuele einddatum mee op.

¹² Let wel: voor de vakantieperiodes geldt een specifieke regeling. Bij opdrachten voor werken worden deze periodes geacht te zijn inbegrepen in de contractuele uitvoeringstermijn, tenzij de uitvoeringstermijn 80 dagen of minder bedraagt (artikel 76, §4, laatste lid KB AUR 2017). Bij opdrachten voor leveringen en diensten worden deze periodes niet geacht te zijn inbegrepen in de contractuele uitvoeringstermijn, tenzij de termijn een gunningscriterium van de opdracht vormde (artikel 116, §1, derde lid en 147, §1, derde lid KB AUR 2017).

3.1 Weerverlet.

In principe kan er enkel bij opdrachten voor werken, waarbij de uitvoeringstermijn in werkdagen is uitgedrukt, sprake zijn van weerverlet. Indien de opdrachtnemer op een bepaalde dag (die normaal gezien als een werkdag zou moeten worden meegeteld) gedurende minstens vier uren niet heeft kunnen werken wegens ongunstige weersomstandigheden of de gevolgen ervan, spreekt men van een dag weerverlet. Dergelijke dag moet als een weerverletdag worden genoteerd in het dagboek der werken en als dusdanig ook worden ingegeven in eDelta. Bij discussies kan desnoods beroep worden gedaan op enerzijds de maandelijks tabellen van het KMI (“slecht weer”) en anderzijds de gegevens van het NAV (“vorstdagen”). Zelfs al blijkt uit de tabellen van het KMI of het NAV dat er sprake was van weerverlet, is en blijft de vaststelling van de werftoezichter determinerend. Indien in het dagboek der werken wordt vermeld dat op een bepaalde dag effectief werd gewerkt, dan kan de opdrachtnemer op basis van de gegevens van het NAV of het KMI geen aanspraak maken op een extra werkdag.

Een dag weerverlet wordt niet meegeteld bij de berekening van de uitvoeringstermijn. Met andere woorden, de uitvoeringstermijn wordt *de facto* verlengd met het aantal dagen weerverlet.

Bij opdrachten voor leveringen en diensten, of bij opdrachten voor werken waar de uitvoeringstermijn in kalenderdagen is uitgedrukt, is er in principe geen sprake van “weerverlet”. Indien de aanbesteder bij sommige opdrachten voor diensten, die veel weg hebben van opdrachten voor werken zoals groendiensten (CPV 77310000-6) of slibslepen (CPV 63721300-2), toch met weerverlet rekening wenst te houden, moet daartoe een expliciete bepaling in het bestek worden voorzien. Dergelijke afwijking van de AUR moet vooraan het bestek worden vermeld, maar dient niet te worden gedragen door een uitdrukkelijke motivering.

3.2 Verlet.

Bij opdrachten waar met werkdagen wordt gewerkt, is het niet alleen van belang de dagen weerverlet goed bij te houden, maar moeten ook alle andere dagen waarin de opdrachtnemer om één of andere reden geen prestaties heeft geleverd, worden bijgehouden in het dagboek der werken en in eDelta. De aanbesteders worden aangeraden om enkel indien de opdrachtnemer enige vorm van verweer heeft gevoerd, de kwalificatie “verletdag” in te geven. Indien de weersomstandigheden echter van die aard zijn dat er kan worden gewerkt, en de opdrachtnemer heeft geen enkele reden ingeroepen waarom hij de bewuste dag niet heeft gewerkt, dan dient de bewuste dag als een “werkdag” te worden ingegeven.

Een “gewone” verletdag kan soms een voorlopige kwalificatie zijn en achteraf door de aanbesteder worden geherkwalificeerd als een ander type van tijdsbesteding (weerverlet of schorsing in de zin van artikel 38/12, §1 of §2 KB AUR 2017).

Het onderscheid tussen enerzijds een verletdag in de strikte betekenis van het woord en een weerverletdag anderzijds mag niet worden onderschat. Terwijl een dag van weerverlet de uitvoeringstermijn met een dag verlengt, is dit niet het geval bij een gewone verletdag. Een gewone verletdag zal, in tegenstelling tot een dag weerverlet, bij de berekening van de contractuele

einddatum nog steeds als een werkdag worden meegeteld. Met andere woorden, indien de vertraging in de uitvoering enkel te wijten is aan weerverlet zal de opdrachtnemer geen boete worden opgelegd. Is de vertraging enkel te wijten aan gewone verletdagen, zal er wel een boete verschuldigd zijn.

4. Inwerkingtreding.

Deze dienstorder wijzigt en vervangt de dienstorder MOW/MIN/2015/02 van 1 december 2015 en treedt in werking op 01 augustus 2018.

Namens het Managementcomité van het Vlaams ministerie van Mobiliteit en Openbare Werken,

ir. Filip Boelaert
secretaris-generaal